

УДК 658.27:504.062

Л.М.Мельник, канд. економ. наук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ТЕХНІКИ ТА ТЕХНОЗНАНЬ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

L.M. Melnyk, Ph.D.

THE IMPLICATION AND NECESSITY OF MODERN TECHNOLOGY AND TECHNICAL KNOWLEDGE GREENING AS IMPORTANT CONDITION FOR ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ENTERPRISE

Безкризове функціонування національної економіки можливе при переході усіх галузей до сталого розвитку. У свою чергу, сталого розвитку галузі можна досягнути тільки з допомогою успішного функціонування первинних ланок економічної системи – підприємств, які відіграють ключову роль в життєдіяльності сучасного суспільства. Очевидним є те, що в кожного підприємства є свої методи та шляхи досягнення сталого розвитку, проте інструментарій в усіх однаковий – правильне, своєчасне та ефективне використання наявних ресурсів: фінансових, інтелектуальних, матеріально-технічних. За умови тотального дефіциту першого ресурсу, підприємства зобов'язані досягнути максимально ефективного використання другого та третього ресурсів. Тут варто зауважити, що феномен техніки не дозволяє оперувати уявленнями про знаряддя як тільки про засіб людського впливу на природу, тому що техніка викликає складну координацію діяльності людей: пряме і безпосереднє відношення до природи перетворюється на опосередковану, складно організовану взаємодію.

У зміст поняття «техніка» включають такі компоненти: 1) сукупність технічних пристроїв – від окремих найпростіших знарядь до найскладніших технічних систем; 2) сукупність різних видів технічної діяльності зі створення цих пристроїв – від науково-технічного дослідження і проектування до їх виготовлення на виробництві та експлуатації; 3) сукупність технічних знань – від спеціалізованих рецептурно-технічних до теоретичних (науково-технічних і системотехнічних) знань. Перша компонента розкриває власне поняття техніки, друга – поняття технології, третя визначає область знань, що відносяться до технознань. Виходячи з цього, можна зробити висновок про те, що у техніці прагматично корисною стає наука, а, відтак, можна стверджувати про наявність глибокого взаємозв'язку техніки та знань і в якості їх важливих моментів слід звернути увагу на питання виховання екологічної культури як суспільства загалом, так і окремого підприємства.

Сучасна екологічна проблематика вимагає синтезованих знань природничих, технічних і соціо-гуманітарних наук для розробки загальної стратегії подолання екологічної кризи та для проведення прикладних досліджень зі створення техніки і технологій, які призводять до істотних змін багатьох властивостей природних об'єктів. Сучасні проблеми – погіршення стану навколишнього середовища внаслідок техногенного навантаження, зростання впливу негативних факторів на здоров'я населення, підвищений ризик виникнення надзвичайних ситуацій, виснаження природних ресурсів розглядалися і розглядаються як основні загрози екологічної безпеки сталого розвитку регіонів. Все більш очевидним в цих умовах стає необхідність переходу до сталого розвитку на основі концепції, орієнтованої на зниження негативних впливів на навколишнє середовище промислових виробництв при одночасному збереженні економічного зростання підприємств, якого можна досягнути застосовуючи сучасну «екологічно дружню» техніку. Таким чином, встановиться новий тип раціональності господарювання, який затверджуватиметься в науці і технології в руслі екологічного світогляду та практичної діяльності підприємств.